

Astrid Lindgren

Mio, mijn Mio

vertaald door Saskia Ferwerda
met tekeningen van Els van Egeraat

Uitgeverij Ploegsma Amsterdam

Hij reist door dag en door nacht

Heeft er iemand naar de radio geluisterd de vijftiende oktober van het vorige jaar? Heeft er iemand gehoord dat ze naar een verdwenen jongen vroegen? Ze zeiden het volgende:

‘De politie in Stockholm verzoekt aanhouding van de negenjarige Bo Vilhelm Olsson, die sinds gisteravond zes uur verdwenen is uit zijn huis, Upplandsstraat 13. Bo Vilhelm Olsson heeft blond haar en blauwe ogen en was bij zijn verdwijning gekleed in een korte, bruine broek, een grijze, gebreide trui en een kleine, rode muts. Met mededelingen over de verdwenen jongen kan men zich wenden tot de opsporingsdienst van de politie.’

Ja, dat zeiden ze. Maar er kwamen nooit mededelingen binnen over Bo Vilhelm Olsson. Hij was weg. Niemand is ooit te weten gekomen waar hij is heen gegaan. Niemand weet het. Alleen ik. Want ik ben Bo Vilhelm Olsson.

Ik zou wel willen dat ik tenminste alles eens aan Benka kon vertellen. Ik speelde meestal met Benka. Hij woont ook in de Upplandsstraat. Hij heet eigenlijk Bengt, maar ze noemen hem allemaal Benka. En natuurlijk zegt niemand Bo Vilhelm Olsson tegen mij. Ze zeggen alleen maar Bosse.

Ze zéiden alleen maar Bosse, bedoel ik. Nu ben ik verdwenen, en dus kunnen ze niets zeggen. Alleen tante Edla en oom Sixten zeiden Bo Vilhelm tegen mij. Nou ja, oom Sixten zei eigenlijk niets. Hij praatte gewoon nooit met me.

Ik was het pleegkind van tante Edla en oom Sixten. Ik kwam

bij ze toen ik één jaar oud was. Daarvoor woonde ik in een kindertehuis. Daar haalde tante Edla mij. Zij wilde eigenlijk een meisje hebben, maar dat kon ze niet krijgen. Daarom nam ze mij. Maar oom Sixten en tante Edla houden niet van jongens. Niet als ze acht of negen jaar worden, tenminste. Ze vonden dat het te veel lawaai in huis gaf, en dat ik te veel vuil mee naar binnen bracht als ik in het Tegnérpark had gespeeld, en dat ik mijn kleren liet slingeren, en dat ik te hard praatte en lachte. Tante Edla zei altijd dat de dag dat ik in huis was gekomen, een ongeluksdag was geweest. Oom Sixten zei niets. Ja toch, soms zei hij: ‘Hé, jij daar. Maak dat je naar buiten komt, zodat ik je niet hoeft te zien.’

Ik was meestal bij Benka. Zijn vader praatte altijd veel met hem en hielp hem met modelvliegtuigen maken en zette strepen op de keukendeur om te zien hoeveel Benka groeide, en zo. Benka mocht lachen en praten en zijn kleren laten slingeren zo veel hij maar wilde. Zijn vader hield toch van hem. En alle jongens mochten bij Benka thuis komen spelen. Bij mij mocht niemand komen, want tante Edla zei dat ze geen geloop van kinderen wou hebben. Dat vond oom Sixten ook. ‘Wij hebben genoeg aan één zo’n lummel van een jongen,’ zei hij.

Soms, als ik ’s avonds in bed lag, wenste ik wel eens dat Benka’s vader ook mijn vader was. En dan vroeg ik me af wie mijn werkelijke vader wel was, en waarom ik niet bij hem en bij mijn echte moeder mocht zijn in plaats van in het kindertehuis en bij tante Edla en oom Sixten. Tante Edla had me verteld dat mijn moeder was gestorven toen ik geboren werd. Wie mijn vader was, wist niemand, zei ze. ‘Maar je kunt wel rekenen dat het een schooier was,’ zei ze. Ik haatte tante Edla om wat zij over mijn vader zei. Misschien was het wel waar dat mijn moeder was gestorven toen ik geboren werd. Maar ik wist dat mijn vader

geen schooier was. Ik lag wel eens om hem te huilen.

Wie wel lief voor mij was, dat was tante Lundin van de fruitwinkel. Zij gaf mij af en toe lekkers en vruchten.

Nú vraag ik me wel eens af wie tante Lundin eigenlijk is. Want het is bij haar begonnen, die dag in oktober van het vorige jaar.

Die dag had tante Edla verschillende malen tegen mij gezegd dat het een ongeluk was dat ik in huis was gekomen. Vlak voor zes uur 's avonds zei ze tegen me dat ik vlug even naar een bakker in de Koninginnestraat moest gaan om een soort beschuitjes te kopen die zij lekker vond. Ik zette mijn rode muts op en ging op weg.

Toen ik voorbij de fruitwinkel kwam, stond tante Lundin in de deur. Zij pakte mij onder de kin en keek mij zo lang en wonderlijk aan. Toen zei ze: 'Wil je een appel hebben?'

'Alstublieft,' zei ik. En toen gaf ze mij een mooie, rode appel, die er lekker uitzag. Daarna zei ze: 'Wil je een briefkaart voor me op de bus doen?'

'Ja, dat wil ik best,' zei ik. Toen schreef ze een paar regels op een kaart en gaf die aan mij.

'Dag Bo Vilhelm Olsson,' zei tante Lundin. 'Dag hoor, dág Bo Vilhelm Olsson.'

Dat klonk zo vreemd. Anders zei ze altijd gewoon Bosse.

Ik rende naar de brievenbus bij het volgende huizenblok. Juist toen ik de kaart erin wou stoppen, zag ik dat hij glansde en straalde als vuur. Ja, de letters die tante Lundin had geschreven, glansden met een vlamvend schrift. Ik kon niet laten ze te lezen. En dit stond er op de kaart:

Aan de KONING
HET LAND IN DE VERTE

Degene die je zo lang hebt gezocht, is op weg. Hij reist door dag en door nacht, en hij draagt in zijn hand het teken, de gouden appel.

Ik begreep er geen woord van. Maar ik werd zo wonderlijk koud over mijn hele lichaam. Ik haastte me de kaart in de brievenbus te stoppen.

Wie was het, die door dag en door nacht reisde? En wie droeg er een gouden appel in zijn hand?

Toen keek ik toevallig naar de appel, die ik van tante Lundin had gekregen. En de appel was van goud. *Hij was van goud*, zeg ik je. Ik had een gouden appel in mijn hand.

Toen begon ik bijna te huilen. Niet helemaal, maar bijna. Ik voelde me zo alleen. Ik ging op een bank in het Tegnérpark zitten. Daar was geen mens. Ze waren allemaal naar huis gegaan om te eten. Het was schemerig in het park, en het regende een beetje. Maar in de huizen rondom was overal licht aan. Ik kon zien dat Benka's ramen ook verlicht waren. Nu zat hij daarbinnen erwten en pannenkoekjes te eten samen met zijn vader en moeder. Ik stelde me voor dat er overal waar licht aan was, kinderen samen met hun vaders en moeders zaten. Alleen ik zat hierbuiten in het donker. Alleen. Alleen met een gouden appel, waar ik niets mee wist te beginnen.

Ik legde hem voorzichtig op de bank naast mij neer, terwijl ik piekerde. Er stond een straatlantaarn in de buurt, en zijn schijnsel viel op mij en op de appel. Maar het schijnsel viel ook nog op iets anders, dat op de grond lag. Dat was een gewoon bierflesje, leeg natuurlijk. Iemand had de hals dicht gestopt met een stukje hout. Zeker een van de kleine kinderen die 's morgens gewoon-

lijk in het park speelden. Ik raapte het flesje op en las het etiket. ‘N.V. Stockholmse Bierbrouwerijen, Klasse 11’ stond erop. En opeens, terwijl ik daar zit te lezen, zie ik dat er zich iets binnen in de fles beweegt.

In *Duizend-en-een-nacht*, dat ik eens uit de bibliotheek heb geleend, staat iets over een geest die in een fles werd opgesloten. Maar dat was ver weg in Arabië en wel duizenden jaren geleden, en het zal ook wel geen gewoon bierflesje zijn geweest. Het zal wel heel zelden voorkomen dat er geesten in de bierflesjes van Stockholmse Bierbrouwerijen zitten. Maar hier was er in elk geval een. Het was een geest, werkelijk, die in het flesje zat. Maar het leek wel of hij eruit wilde. Hij wees op het stukje hout dat de halsopening afsloot, en keek mij toch zo smekend aan. Ik was nou niet bepaald gewend aan geesten, dus ik was bijna bang om het stukje hout weg te trekken. Maar eindelijk deed ik het, en met een hevig gebruis vloog de geest uit de fles en begon te

groeien, te groeien, tot hij zo groot was dat hij eindelijk hoger was dan alle huizen om het Tegnérpark heen. Zo doen geesten, ze kunnen inkrimpen en zo klein worden, dat ze in een fles kunnen en het volgend ogenblik kunnen ze groeien en zo groot als huizen worden.

Je kunt je niet voorstellen hoe bang ik werd. Ik beefde over mijn hele lichaam. En toen sprak de geest tegen mij. Zijn stem was één luid gebruis, en ik bedacht dat tante Edla en oom Sixten dat eens moesten horen, die altijd vinden dat je te hard praat.

‘Kind,’ zei de geest tegen mij, ‘je hebt me uit mijn gevangenis gered. Zeg zelf hoe ik je kan belonen.’

Maar ik wilde geen beloning hebben, alleen maar omdat ik een stukje hout uit een fles had gehaald.

De geest vertelde dat hij de vorige avond in Stockholm was aangekomen, en toen was hij in de fles gekropen om te slapen. Want flessen zijn de beste slaappleaatsen die geesten maar kunnen bedenken. Maar terwijl hij sliep, had iemand de opening afgesloten. En als ik hem niet had gered, had hij misschien wel duizend jaar in de fles moeten blijven, tot het stukje hout verrot was.

‘En dat zou mijn meester, de koning, niet behaagd hebben,’ zei hij min of meer voor zichzelf.

Toen vatte ik moed en vroeg: ‘Geest, waar kom je vandaan?’

Het was een ogenblik doodstil. Maar toen zei de geest: ‘Ik kom uit het Land in de Verte.’

Hij zei het zo luid, dat het door mijn hoofd galmde en dreunde, en er was iets in zijn stem dat mij naar dat land deed verlangen. Ik voelde dat ik niet kon leven als ik daar niet mocht komen. En ik strekte mijn armen naar de geest uit en riep: ‘Neem mij mee! O, neem mij mee naar het Land in de Verte! Daar is iemand die op mij wacht.’

De geest schudde zijn hoofd. Maar toen hield ik hem de gouden appel voor, en de geest slaakte een luide kreet: 'Je draagt het teken in je hand! Jij bent degene die ik ben komen halen! Jij bent degene die de koning zo lang heeft gezocht!'

Hij bukte zich en tilde mij in zijn armen op, en het zong en galmde om ons heen toen wij door de ruimte omhoogstegen. Wij lieten het Tegnérpark ver beneden ons, het donkere Tegnérpark en alle huizen waar de vensters verlicht waren, en waar kinderen zaten te eten met hun vaders en moeders. Terwijl ik, Bo Vilhelm Olsson, daarboven onder de sterren zweefde.

We waren ver boven de wolken, en we gingen voort, sneller dan een bliksemstraal en met sterker gedreun dan de donder. Sterren en manen en zonnen fonkelden om ons heen. Soms was alles zo zwart als de nacht, en soms zo blinkend licht en wit, dat ik mijn ogen dicht moest doen.

'Hij reist door dag en door nacht,' fluisterde ik bij mezelf. Dat had er op de briefkaart gestaan.

En toen opeens strekte de geest zijn hand uit en wees naar iets heel in de verte, iets groens dat in helderblauw water lag, blinkend in de zon.

'Daar zie je het Land in de Verte,' zei de geest. Wij daalden naar dat groene.

En het was een eiland, dat op de zee dreef. En in de lucht was een geur als van duizend rozen en lelies en een wonderlijke muziek, die mooier was dan enige andere muziek in de wereld.

Beneden aan het strand lag een groot wit slot, en daar landden wij.

Er kwam iemand aanlopen langs het strand. Dat was mijn vader, de koning. Ik herkende hem zodra ik hem zag. Ik wist dat het mijn vader was. Hij opende zijn armen, en ik vloog hem meteen om de hals. Hij hield mij lange tijd tegen zich aan. We

konden niets tegen elkaar zeggen, toen. Ik klemde alleen mijn armen om zijn hals, zo stijf ik maar kon.

O, wat wou ik graag dat tante Edla mijn vader de koning eens had kunnen zien, hoe mooi hij was, en hoe zijn kleren schitterden van goud en diamanten. Zijn gezicht leek op dat van Benka's vader, alleen was hij nog mooier. Het was jammer dat tante Edla hem niet kon zien. Dan zou ze gezien hebben dat mijn vader geen schooier was.

Maar tante Edla had gelijk dat mijn moeder was gestorven toen ik geboren was. En die domme mensen van het kindertehuis hadden er nooit aan gedacht mijn vader de koning bericht te sturen waar ik was. Hij had negen lange jaren naar mij gezocht. Ik ben zo blij dat ik eindelijk terecht ben gekomen.

Ik ben hier nu al tamelijk lang. En ik heb het de hele dag even fijn. En iedere avond komt mijn vader de koning mijn kamer in, en dan maken we modelvliegtuigen en praten we met elkaar.

En ik groei en maak het goed in het Land in de Verte. Mijn vader de koning zet iedere maand een streep op de keukendeur om te zien hoeveel ik gegroeid ben.

'Mio, mijn Mio, wat ben je alweer een geweldig stuk gegroeid,' zegt hij als we meten.

'Mio, mijn Mio,' zegt hij, en dat klinkt zo zacht en warm. Per slot van rekening heet ik helemaal geen Bosse.

'Ik heb je negen lange jaren gezocht,' zegt mijn vader de koning. 'Ik heb 's nachts wakker gelegen en gedacht: Mio, mijn Mio. Dan kan ik toch wel weten dat je zo heet?'

Zie je wel. Die naam Bosse was verkeerd, zoals ook al het andere verkeerd was toen ik in de Upplandsstraat woonde. Nu is het goed gekomen.

Ik houd zo veel van mijn vader de koning, en hij houdt zo veel van mij.

Ik zou willen dat Benka dit allemaal wist. Ik denk dat ik het hem zal schrijven en de brief in een fles zal stoppen. Dan doe ik een kurk op de fles en gooi hem in de blauwe zee om het Land in de Verte. Als Benka met zijn vader en moeder in hun zomerhuisje bij Vaxholm is, dan komt misschien de fles wel aandrijven, juist als Benka aan het zwemmen is. Dat zou goed zijn. Want het zou leuk zijn als Benka wist van al het merkwaardige dat mij is overkomen. En dan kon hij de opsporingsdienst van de politie wel opbellen en vertellen dat Bo Vilhelm Olsson, die eigenlijk Mio heet, veilig in het Land in de Verte is en het zo goed, zo heerlijk heeft bij zijn vader de koning.